

**Uchwała Nr X/64/15
Rady Powiatu Kolneńskiego
z dnia 8 grudnia 2015r.**

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2016 - 2020**

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1445), w związku z art. 6 ust.3, pkt 1 ustawy z dnia 25 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1390) Rada Powiatu Kolneńskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się do realizacji „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

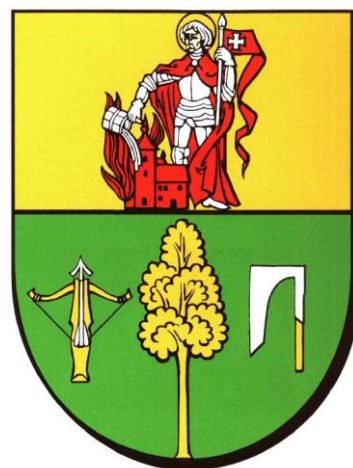
§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Kolneńskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Andrzej Mieczkowski

Powiatowy Program
Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie
oraz
Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie
na lata 2016-2020

Kolno 2015

SPIS TREŚCI:

I. Wprowadzenie.....	3
II. Wykaz aktów prawnych.....	5
III. Charakterystyka powiatu i zadania samorządów terytorialnych, służb społecznych oraz organizacji pozarządowych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	7
IV. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie.....	18
V. Cele, założenia oraz adresaci Programu.....	35
VI. Obszary kierunki działań oraz wskaźniki realizacji Programu	37
VII. Przewidywane efekty realizacji programu oraz zasady finansowania i monitorowania	45

I. Wprowadzenie

Przemoc w rodzinie nie należy do zjawisk marginalnych i dotyka ludzi z różnych środowisk społecznych. Pojawia się ona niezależnie od statusu społecznego czy ekonomicznego rodziny. Wokół zjawiska przemocy narosło wiele mitów i stereotypów, które mają w większości podłoże społeczno-kulturowe. Przez wiele lat istniało społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy zwłaszcza wobec kobiet i dzieci. Ogromny wpływ na stosowanie przemocy ma dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia. Przemoc ma destrukcyjny wpływ nie tylko na ofiarę, ale także na świadków, którymi niejednokrotnie są małe dzieci.

Obowiązkiem państwa jest dbanie o dobro rodziny poprzez uwzględnienie go w polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji społecznej. Jedną z trudnych sytuacji społecznych jest właśnie przemoc w rodzinie.

Preambuła do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wskazuje, iż przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności.

Ustawa ta definiuje pojęcie przemoc w rodzinie jako *„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub wspólnie gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”*.

Przemoc jest zjawiskiem niepożądanym i należy powziąć wszelkie dostępne środki, aby skutecznie jej przeciwdziałać. W związku z tym, w

Powiecie Kolneńskim przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zajmują się różne instytucje, w tym ośrodki pomocy społecznej oraz zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w powiecie kolneńskim, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych w powiecie kolneńskim, Komenda Powiatowa Policji w Kolnie, Prokuratura Rejonowa w Kolnie, Sąd Rejonowy w Łomży VII Zamiejscowy Wydział Karny w Kolnie, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Kolnie, placówki służby zdrowia, w tym Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnień w Kolnie, szkoły i placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, a działania te koordynuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie.

Instytucje te mają na celu udzielanie kompleksowej pomocy zarówno ofiarom, świadkom, jak i sprawcom przemocy domowej. Pomoc udzielana osobom doznającym przemocy oraz świadkom, w szczególności dzieciom, polega w głównej mierze na udzieleniu wsparcia terapeutycznego, psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego i prawnego oraz na odizolowaniu ich od sprawcy (udzielenie schronienia), a sprawcy przemocy uczestniczą w programie korekcyjno-edukacyjnym. Należy podkreślić, iż działania te, aby były w pełni kompleksowe i profesjonalne, muszą być przedsięwzięciem interdyscyplinarnym. Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie na lata 2016 - 2020 ma służyć wytyczeniu kierunków działań w obszarach profilaktycznych, interwencyjnych, zabezpieczających, wspierających i korekcyjno-edukacyjnych. Zaplanowane zadania mają na celu poprawę sytuacji osób i rodzin doznających przemocy, a także ochronę tych zagrożonych przemocą w rodzinie.

II. Wykaz aktów prawnych

Program realizowany będzie w oparciu następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163),
3. Ustawa z dnia 15 lutego 1964 r. kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r., poz. 788 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.),
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.),
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.),
7. Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2013 r., poz. 482 z późn. zm.),
8. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687 z późn. zm.),
9. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r., poz. 118 z późn. zm.);
10. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno edukacyjne (Dz. U. z 2011 r. Nr 50, poz. 259),

11. Rozporządzenie rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska karta (Dz. U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245),
12. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. z 2011 r. Nr 8, poz. 448),
13. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r. (M.P. z 2014 r. poz. 445).
14. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego.

III. Charakterystyka powiatu i zadania samorządu terytorialnego, służb społecznych oraz organizacji pozarządowych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Mapa podziału powiatu kolneńskiego

Powiat kolneński - powiat w Polsce (województwo podlaskie), utworzony w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej. Jego siedzibą jest miasto Kolno.

W skład powiatu wchodzi:

- gmina miejska: Kolno,
- gmina miejsko-wiejska: Stawiski,
- gminy wiejskie: Grabowo, Kolno, Mały Płock, Turośl,

- miasta: Kolno, Stawiski.

Liczba ludności (dane z dnia 30 czerwca 2013):

	Ogółem		Kobiety		Mężczyźni	
	osób	%	osób	%	osób	%
Ogółem	39 737	100	19 802	49,83	19 935	50,17
Miasto	12 999	32,71	6626	16,67	6373	16,04
Wieś	26 738	67,29	13 176	33,16	13 562	34,13

Na terenie powiatu kolneńskiego przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zajmują się następujące instytucje:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie,
2. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie;
3. Zespoły interdyscyplinarne w powiecie kolneńskim;
4. Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych w powiecie kolneńskim;
5. Ośrodki pomocy społecznej w powiecie kolneńskim;
6. Komenda Powiatowa Policji w Kolnie;
7. Posterunek Policji w Stawiskach;
8. Prokuratura Rejonowa w Kolnie;
9. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kolnie;
10. Szkoły i placówki oświaty i wychowania;
11. Placówki służby zdrowia, w tym Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnień w Kolnie;

12. Organizacja pozarządowa – Kolneńskie Stowarzyszenie „Rodzina”;
13. Sąd Rejonowy w Łomży VII Zamiejscowy Wydział Karny w Kolnie;

Zgodnie z *ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* osobie doznającej przemocy w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

1. poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego;
2. interwencji kryzysowej i wsparcia;
3. ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej;
4. zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;
5. badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie;
6. zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu

opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;

3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;

4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

1. opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;

2. opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;

3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;

4. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

1. tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;

2. opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Środki na realizację i obsługę w/w zadań zapewnia budżet państwa.

Zadania innych służb i instytucji

Do zadań policji należy:

1. ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra,
2. inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi,
3. wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców. Zgodnie z obowiązującym prawem działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez policję to:

- interwencja,
- sporządzenie dokładnego opisu zdarzenia (notatka urzędowa),
- zatrzymanie sprawców przemocy domowej stwarzających w sposób oczywisty
- zagrożenie dla życia bądź zdrowia ofiar, a także mienia,
- wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa,
- zabezpieczenie dowodów popełnienia przestępstwa,
- podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy przemocy,
- udzielenie informacji ofiarom o możliwości uzyskania pomocy.

Osoby wzywające policję mają prawo do:

- uzyskania od policjantów zapewnienia doraźnego bezpieczeństwa,
- uzyskania informacji, kto przyjechał na wezwanie - numer identyfikacyjny policjantów, nazwa i siedziba jednostki,
- wykorzystania dokumentacji interwencji policyjnej jako dowodów w sprawie karnej przeciw sprawcy przemocy,
- zgłoszenia interweniujących policjantów na świadków w sprawie sądowej.

Zadania prokuratury

Osoby poszkodowane na skutek przemocy domowej, a także świadkowie mogą złożyć w prokuraturze bądź na policji zawiadomienie o przestępstwie

ściganym w trybie publiczno-skargowym lub wniosek o ściganie przestępstwa (dotyczy to przestępstw ściganych na wniosek osoby poszkodowanej). W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że popełniono przestępstwo prokuratura wspólnie z policją ma obowiązek:

- wszcząć postępowanie przygotowawcze mające na celu sprawdzenie czy faktycznie popełniono przestępstwo,
- wyjaśnienia okoliczności czynu,
- zebrania i zabezpieczenia dowodów,
- ujęcia sprawcy,
- w uzasadnionym przypadku zastosować środek zapobiegawczy wobec sprawcy przemocy w postaci dozoru policyjnego lub tymczasowego aresztowania.

Zadania pomocy społecznej

Celem działania pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc społeczna jest udzielana także w przypadku przemocy w rodzinie w postaci m.in. interwencji kryzysowej, poradnictwa, pomocy i wsparcia odpowiednich instytucji i specjalistów.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- 1) przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- 2) pracy socjalnej,
- 3) prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- 4) analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- 5) realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb,
- 6) rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

W ramach systemu wsparcia dla ofiar przemocy domowej działają następujące instytucje:

- miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej - gminne jednostki organizacyjne pomocy społecznej powołane do organizowania i świadczenia pomocy, zgodnie z regulacją prawną zawartą m. in. w ustawie o pomocy społecznej (podejmują pracę socjalną, przygotowują plan pomocy osobie/rodzinie, monitorują efekty podejmowanych działań, w miarę możliwości służą poradnictwem i pomocą specjalistyczną, udzielają pomocy w postaci odpowiednich świadczeń, podejmują działania mające na celu pomoc osobom poszkodowanym w wyniku przemocy w postaci poradnictwa, pomocy materialnej, wsparcia oraz pomocy w podejmowanych działaniach ukierunkowanych na wyjście z problemu przemocy),
- gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych (GKRPA) - w przypadku, gdy aktom przemocy towarzyszy picie alkoholu należy powiadomić GKRPA, która zgodnie z prawem powinna: przeprowadzić dokładne rozeznanie sytuacji, wezwać osobę nadużywającą alkoholu i stosującą przemoc na rozmowę ostrzegawczą, udzielić wsparcia socjalnego, psychologicznego, prawnego osobom poszkodowanym, poinformować członków rodzin o możliwościach szukania pomocy, a w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadomić organy ścigania,
- powiatowe centra pomocy rodzinie (PCPR) - powiatowe jednostki organizacyjne pomocy społecznej. W szczególności zajmują się profilaktyką oraz problemami rodziny, w tym m.in. również przeciwdziałaniem przemocy domowej. Służą pomocą oraz specjalistycznym poradnictwem,
- punkty interwencji kryzysowej (PIK) - instytucje, w których osobie w kryzysie, m.in. dotkniętej przemocą w rodzinie - udzielana jest pomoc w postaci poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i socjalnego, a także w miarę możliwości medycznego,

- ośrodki interwencji kryzysowej (OIK) - jednostki wsparcia całodobowego, w których udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, poradnictwa socjalnego lub prawnego, a w sytuacjach uzasadnionych-schronienia,
- specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie (SOW) – jednostki ukierunkowane na udzielenie specjalistycznej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.

Osoba uzyskuje pomoc w zakresie interwencyjnym, bytowym i terapeutyczno-wspomagającym.

Zadania oświaty

Głównym zadaniem instytucji oświatowych są: kształcenie, wychowanie i opieka. System oświaty zapewnia m.in.

- realizację prawa każdego obywatela RP do kształcenia się,
- realizację prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju,
- wspomaganie przez szkołę wychowawczej funkcji rodziny,
- utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki osiągniętego szkołach i placówkach.

Powyższe zadania realizują szkoły, przedszkola, poradnie psychologiczno - pedagogiczne, placówki oświatowe oraz inne jednostki organizacyjne wymienione w ustawie o systemie oświaty oraz ich zespoły. W swoich działaniach zajmują się również przeciwdziałaniem przemocy. Często osobą pierwszego kontaktu, która dowiaduje się o problemie jest pedagog szkolny.

Zadania pedagoga szkolnego:

- zadania ogólnie wychowawcze,
- indywidualna opieka psychologiczno-pedagogiczna,
- praca korekcyjno-wyrównawcza,
- profilaktyka wychowawcza i profilaktyka uzależnień,

- uruchamianie kompleksowej pomocy dla dzieci z ubogich i niewydolnych rodzin,
- udzielanie rodzicom porad ułatwiających rozwiązywanie przez nich trudności i problemów wychowawczych,
- współpraca z instytucjami zewnętrznymi (poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie. Policja).

Zadania służby zdrowia

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej kwalifikuje się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ często towarzyszą mu uszkodzenia ciała oraz występują różnego typu zaburzenia zdrowia psychicznego. W dziedzinie pomocy ofiarom przemocy domowej, oprócz zadań podstawowych, takich jak udzielenie pomocy medycznej, istotne jest:

- rozpoznanie sygnałów świadczących o występowaniu przemocy, szczególnie, gdy ofiary bądź świadkowie próbują to ukryć,
- umiejętność przeprowadzenia rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania,
- poinformowanie o możliwościach szukania pomocy,
- wystawienie na prośbę poszkodowanych zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach,
- poinformowanie o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji,
- w przypadku stwierdzenia takiej konieczności lub na prośbę poszkodowanych powiadomienie innych służb np. pomocy społecznej, policji, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- w przypadku stwierdzenia podczas badania lub podejrzenia popełnienia przestępstwa, np. ślady ciężkiego uszkodzenia ciała, ślady podejrzanых oparzeń, wykorzystania seksualnego - powiadomienie organów ścigania.

Zadania organizacji pozarządowych

Informacja o działalności lokalnych organizacji pozarządowych powinna być dostępna w każdej gminie i powiecie, w przychodni, poradni, szkole, komisariacie, itp. Organizacje pozarządowe to głównie stowarzyszenia, fundacje, kluby. W zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej organizują telefony zaufania, punkty informacyjno - konsultacyjne, schroniska, hostele, świetlice dla dzieci i in.

Współpraca służb i instytucji

Osoby doświadczające przemocy domowej, które podejmują działania ukierunkowane na wyjście z problemu potrzebują zwykle szerokiego spektrum pomocy. M.in. wymagają pomocy psychologicznej, prawnej, materialnej, socjalnej, medycznej, a także wsparcia. Niezmiernie istotna jest zatem współpraca i przepływ informacji pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, a co za tym idzie tworzenie koalicji lokalnych.

Czynnikami sprzyjającymi podniesieniu skuteczności pomocy ofiarom przemocy domowej świadczonej przez różne służby są:

- tworzenie zespołów pomocowych składających się z przedstawicieli różnych instytucji, np. policjant, pracownik socjalny, lekarz, pedagog,
- znajomość miejsc, osób oraz możliwości udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- przepływ informacji od poszczególnych osób i instytucji pomagających rodzinom,
- konsekwentne egzekwowanie świadczeń wynikających z zadań i kompetencji poszczególnych instytucji,

- podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz tworzenie form skutecznej interwencji i pomocy,
- odpowiednia dokumentacja poszczególnych przypadków, form udzielania pomocy i efektów.

IV. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie kolneńskim

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że jest intencjonalna, jest to zamierzone działanie mające na celu kontrolowanie i podporządkowanie drugiej osoby, narusza jej prawa i dobra osobiste, powoduje cierpienie i ból oraz poczucie bezsilności.

Przemoc może przyjmować następujące formy:

1. przemoc fizyczna, np.: popychanie, kopanie, szczypanie, bicie;
2. przemoc psychiczna, np.: wyśmiewanie poglądów, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, stała krytyka, ograniczenia snu i pożywienia, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, stosowanie gróźb, odmowa uczuć, szacunku czy własnego zdania, wymuszanie posłuszeństwa, upokarzanie, zawstydzanie.
3. przemoc seksualna, np.: gwałt, wymuszanie stosunku lub nieakceptowanych form pożycia seksualnego;
4. przemoc ekonomiczna, np.: okradanie, odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej lub świadome nie łożenie na utrzymanie rodziny, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka/partnera;
5. zaniedbanie, np. brak fizycznego lub słownego wyrażania uczuć, brak wsparcia emocjonalnego lub zaniedbanie fizyczne, np. brak ochrony, nieadekwatna higiena i brak opieki medycznej, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, nie udzielenie pomocy.

Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie powiatu kolneńskiego.

W powiecie kolneńskim, we wszystkich gminach zostały powołane Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Dzięki współpracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie z Zespołami Interdyscyplinarnymi z powiatu kolneńskiego, Komendą Powiatową Policji w Kolnie, Prokuraturą Rejonową w Kolnie oraz Sądem Rejonowym w Łomży VII Zamiejscowy Wydział Karny w Kolnie, zebrano dane dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie kolneńskim z okresu od 2012r. – całodobowego połowie 2015r., które posłużyły do zdiagnozowania problemu przemocy w rodzinie w powiecie kolneńskim.

Poza tym, w latach 2012 – I połowie 2015, udzielono całodobowego schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie 56 osobom, co również będzie pomocne w diagnozowaniu problemu przemocy w rodzinie.

1. Liczba założonych Niebieskich Kart i zakończonych procedur NK

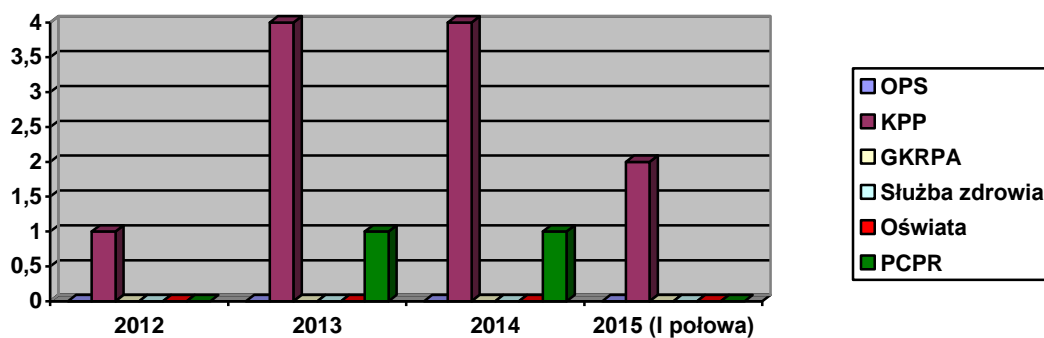
Tabela 1. Liczba założonych Niebieskich Kart, które wpłynęły do ZI w Grabowie

Liczba założonych Niebieskich Kart					
LZI w Grabowie		2012	2013	2014	I połowa 2015
	OPS	0	0	0	0
	KPP	1	4	4	2
	GKRPA	0	0	0	0
	Służba zdrowia	0	0	0	0
	Oświata	0	0	0	0
	PCPR	0	1	1	0
RAZEM		1	5	5	2

Liczba zakończonych procedur NK przez ZI w Grabowie:

2012 r. – 1,
 2013 r. – 5,
 2014 r. – 5,
 I połowa 2015 r. – 2.

Wykres 1. Liczba założonych Niebieskich Kart, które wpłynęły do ZI w Grabowie

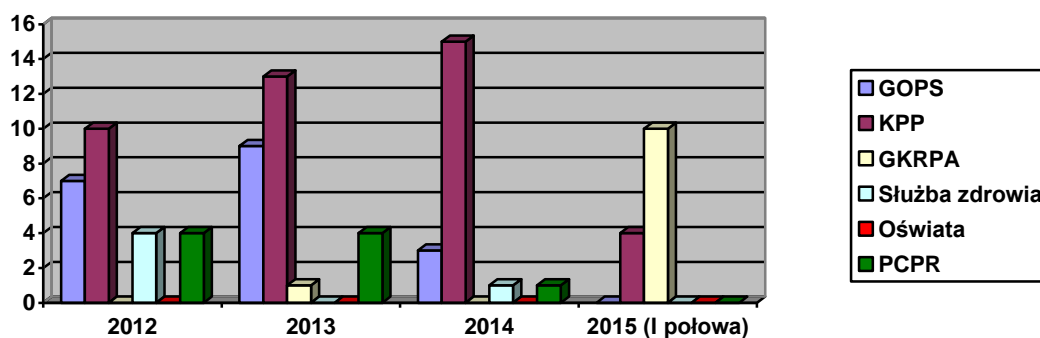
Tabela 2. Liczba założonych Niebieskich Kart, które wpłynęły do ZI w gminie Kolno

Liczba założonych Niebieskich Kart					
LZI w gminie Kolno		2012	2013	2014	I połowa 2015
	GOPS	7	9	3	4
	KPP	10	13	15	10
	GKRPA	0	1	0	0
	Służba zdrowia	0	0	1	0
	Oświata	0	0	0	0
	PCPR	4	4	1	0
RAZEM		21	27	20	14

Liczba zakończonych procedur NK przez ZI w gminie Kolno:

2012 r. – 14,
 2013 r. – 20,
 2014 r. – 15,
 I połowa 2015 r. – 11.

Wykres 2. Liczba założonych Niebieskich Kart, które wpłynęły do ZI w gm. Kolno

Tabela 3. Liczba założonych Niebieskich Kart, które wpłynęły do ZI w Małym Płocku

Liczba założonych Niebieskich Kart					
LZI w Małym Płocku		2012	2013	2014	I połowa 2015
	OPS	1	1	0	0
	KPP	10	9	21	12
	GKRPA	0	0	0	0
	Służba zdrowia	0	0	0	0
	Oświata	0	0	0	1
	PCPR	5	2	0	0
RAZEM		16	12	21	13

Liczba zakończonych procedur NK przez ZI w Małym Płocku:

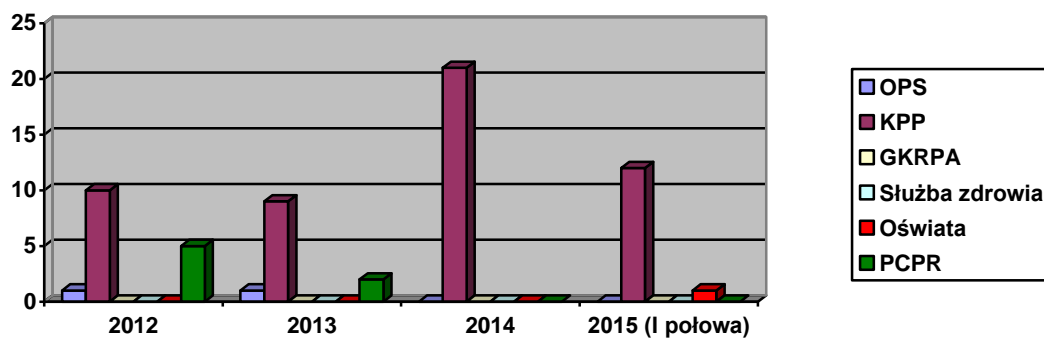
2012 r. – 15,

2013 r. – 8,

2014 r. – 17,

I połowa 2015 r. – 7.

Wykres 3. Liczba założonych Niebieskich Kart, które wpłynęły do ZI w Małym Płocku

Tabela 4. Liczba założonych Niebieskich Kart, które wpłynęły do ZI w Stawiskach.

Liczba założonych Niebieskich Kart					
LZI w Stawiskach		2012	2013	2014	I połowa 2015
	OPS	0	2	0	0
	KPP	11	12	22	7
	GKRPA	0	0	0	0
	Służba zdrowia	0	0	0	0
	Oświata	0	0	0	0
	PCPR	0	0	0	0
RAZEM		11	14	22	7

Liczba zakończonych procedur NK przez ZI w Stawiskach:

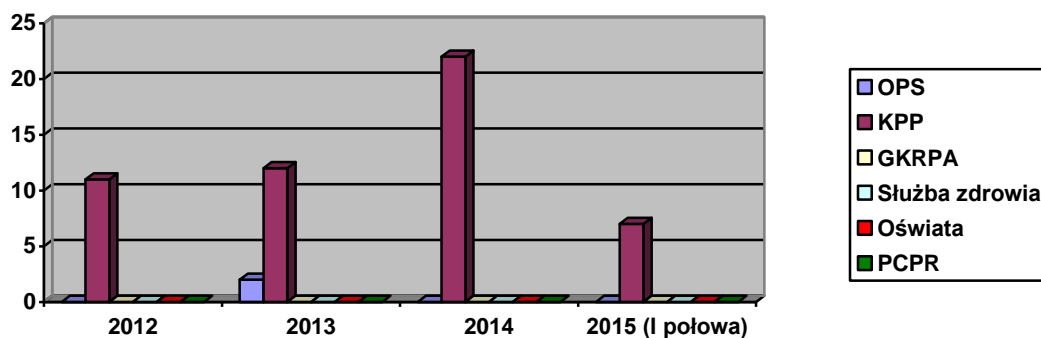
2012r. – 4,

2013r. – 13,

2014r. – 25,

I połowa 2015r. – 10

Wykres 4. Liczba założonych Niebieskich Kart, które wpłynęły do ZI w Stawiskach.

Tabela 5. Liczba założonych Niebieskich Kart, które wpłynęły do ZI w Turośli

Liczba założonych Niebieskich Kart					
LZI w Turośli		2012	2013	2014	I połowa 2015
	OPS	1	0	1	1
	KPP	6	2	12	14
	GKRPA	0	0	0	0
	Służba zdrowia	1	0	0	0
	Oświata	0	1	0	0
	PCPR	1	3	1	0
RAZEM		8	6	14	15

Liczba zakończonych procedur NK przez ZI w Turośli:

2012 r. – 6,

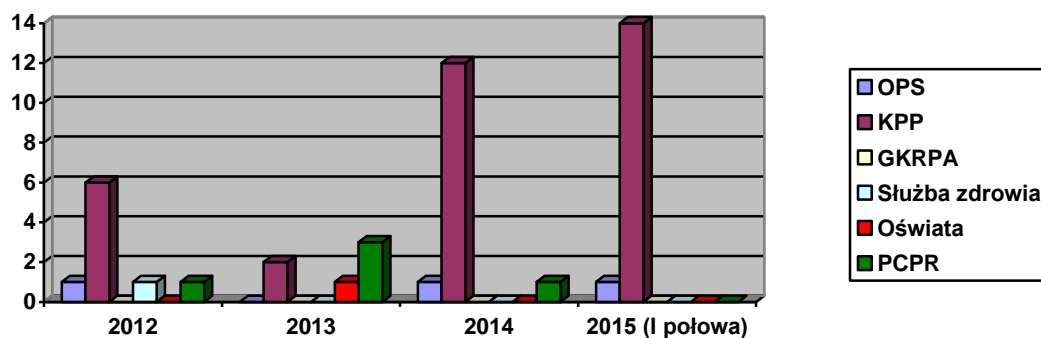
2013 r. – 9,

2014 r. – 12,

I połowa 2015 r. – 6

Wykres 5. Liczba założonych Niebieskich Kart, które wpłynęły do ZI w Turośli

Tabela 6. Liczba założonych Niebieskich Kart, które wpłynęły do ZI w mieście Kolno

Liczba założonych Niebieskich Kart					
LZI w mieście Kolno		2012	2013	2014	I połowa 2015
	MOPS	0	1	1	0
	KPP	22	18	60	28
	MKRPA	3	4	1	2
	Służba zdrowia	1	0	0	0
	Oświata	0	0	1	1
	PCPR	3	6	4	2
RAZEM		29	29	67	33

Liczba zakończonych procedur NK przez ZI w mieście Kolno:

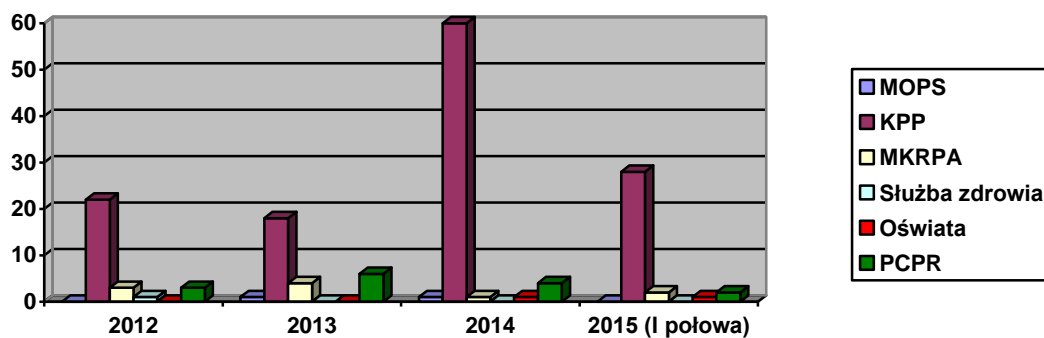
2012 r. – 19,

2013 r. – 25,

2014 r. – 50,

I połowa 2015 r. – 22.

Wykres 6. Liczba założonych Niebieskich Kart, które wpłynęły do ZI w m. Kolno

Tabela 7. Ogólna liczba założonych Niebieskich Kart w powiecie kolneńskim w latach 2012 – 2015 (I połowa)

Ogólna liczba założonych Niebieskich Kart w powiecie kolneńskim w latach 2012 – 2015 (I połowa)				
Lp.	2012	2013	2014	2015 (I połowa)
Grabowo	1	5	5	2
gm. Kolno	21	27	20	14
Mały Płock	16	12	21	13
Stawiski	11	14	22	7
Turośl	8	6	14	15
m. Kolno	29	29	67	33
RAZEM	86	93	149	84

Co roku prowadzi się więcej postępowań w ramach procedury Niebieska Karta. Wzrost wszczętych procedur może wskazywać, że problem przemocy domowej

jest ciągle poważny. Świadczyć też może o wzrastającej świadomości społecznej.

Tabela 8. Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie

Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy												
	2012			2013			2014			I połowa 2015		
	K	M	m	K	M	m	K	M	m	K	M	m
ZI Grabowo	0	1	0	0	5	0	1	4	0	0	2	0
ZI Stawiski	1	10	0	0	14	0	1	21	0	0	7	0
ZI Mały Płock	0	16	0	0	12	0	3	17	0	0	8	0
ZI Turośl	2	7	0	1	4	0	1	14	0	1	4	0
ZI gm. Kolno	2	23	0	1	26	0	0	20	0	1	14	0
ZI m. Kolno	0	24	0	0	29	0	1	58	0	1	24	0
RAZEM	5	81	0	2	90	0	7	134	0	3	59	0

K – kobieta   M – mężczyzna   m – małoletni

Jako osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie wskazywano najczęściej mężczyzn (2012 r. – 81, 2013 r. – 90, 2014 r. – 134, I połowa 2015 – 59).

Tabela 9. Liczba osób doznających przemocy

Liczba osób doznających przemocy												
	2012			2013			2014			I połowa 2015		
	K	M	m	K	M	m	K	M	m	K	M	m
ZI Grabowo	1	0	0	5	0	0	5	1	0	2	0	0
ZI Stawiski	10	2	0	12	1	1	22	0	0	4	0	3
ZI Mały Płock	14	2	0	11	1	1	18	1	3	8	0	2

ZI Turośl	9	2	0	5	2	1	14	0	0	4	2	0
ZI gm. Kolno	20	2	19	25	2	27	20	3	0	15	1	2
ZI m. Kolno	25	0	0	26	2	1	53	6	1	20	4	1
RAZEM	79	8	19	84	8	31	132	11	4	53	7	8

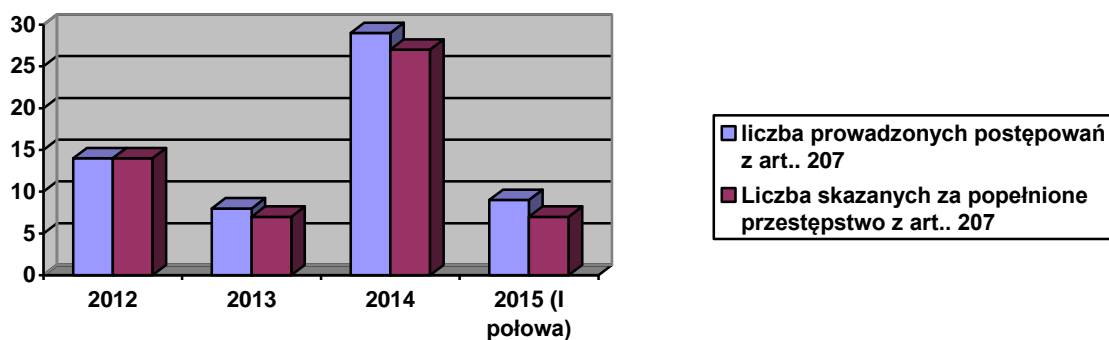
K – kobieta   M – mężczyzna   m – małoletni

Osobami doznającymi przemocy w szczególności były kobiety (2012 r. – 79, 2013 r. – 84, 2014 r. – 132, I połowa 2015 r. – 53) i małoletni (2012 r. – 19, 2013 r. – 31, 2014 r. – 4, I połowa 2015 r. – 8). Rzadziej wskazywano mężczyzn jako osoby doznające przemocy (2012 r. – 8, 2013 r. – 8, 2014 r. – 11, I połowa 2015 r. – 7).

Tabela 10. Liczba prowadzonych postępowań w Sądzie Rejonowym w Łomży VII Zamiejscowy Wydział Karny w Kolnie oraz liczba skazanych z art.207 §1 kk

Sąd Rejonowy w Łomży VII Zamiejscowy Wydział Karny w Kolnie				
Art.207§1kk	2012	2013	2014	I połowa 2015
Liczba prowadzonych postępowań	14	8	29	9
Liczba skazanych	14	7	27	7

Wykres 7. Liczba prowadzonych postępowań w Sądzie Rejonowym w Łomży VII Zamiejscowy Wydział Karny w Kolnie oraz liczba skazanych z art.207 §1 kk

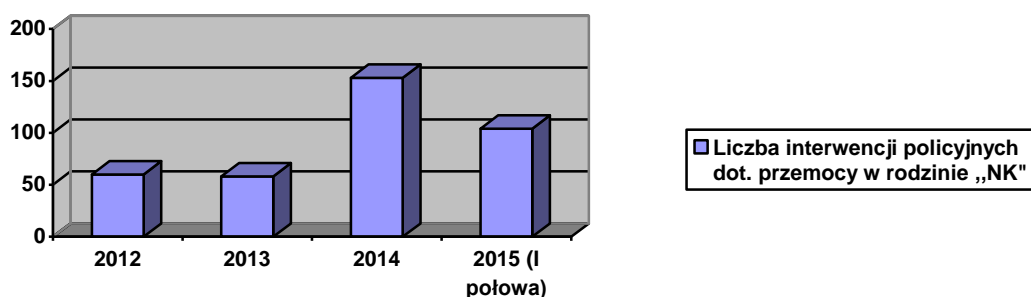

Tabela 11. Interwencje policyjne dot. przemocy w rodzinie „Niebieska Karta” przeprowadzone przez KPP w Kolnie

Komenda Powiatowa Policji w Kolnie				
Interwencje policyjne dot. przemocy w rodzinie „Niebieska Karta”	2012	2013	2014	I połowa 2015
	60	58	153	104

Dane uzyskane z Komendy Powiatowej Policji w Kolnie wskazują na to, że w latach 2014 i I połowa 2015r. wzrosła liczba interwencji domowych, dotyczących zjawiska przemocy domowej (2012 r. – 60, 2013 r. – 58, 2014 r. – 153, I połowa 2015 r. – 104).

Wykres 8. Interwencje policyjne dot. przemocy w rodzinie „Niebieska Karta” przeprowadzone przez KPP w Kolnie

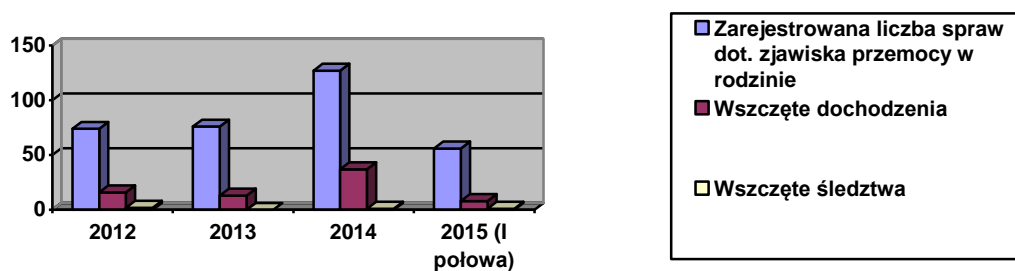

Tabela 12. Zarejestrowana liczba spraw dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie oraz liczba wszczętych dochodzeń i śledztw przez Prokuraturę Rejonową w Kolnie

Prokuratura Rejonowa w Kolnie				
Zarejestrowana	2012	2013	2014	I połowa 2015
liczba spraw dot. zjawiska przemocy w rodzinie	74	76	127	56
Wszczęte dochodzenia	16	13	37	8
Wszczęte śledztwa	2	0	1	1

Z danych uzyskanych z Prokuratury Rejonowej w Kolnie wynika, iż w 2012 r. zarejestrowano 74 sprawy dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, wszczęto 16 dochodzeń i 2 śledztwa. W roku 2013 zarejestrowano 76 spraw dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie oraz wszczęto 13 dochodzeń. W roku 2014 wzrosła liczba zarejestrowanych spraw dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie do 127, wzrosła także liczba wszczętych dochodzeń do 37 oraz wszczęto 1 śledztwo. W I połowie 2015 r. zarejestrowano 56 spraw dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, wszczęto 8 dochodzeń i 1 śledztwo.

Wykres 9. Zarejestrowana liczba spraw dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie oraz liczba wszczętych dochodzeń i śledztw przez Prokuraturę Rejonową w Kolnie

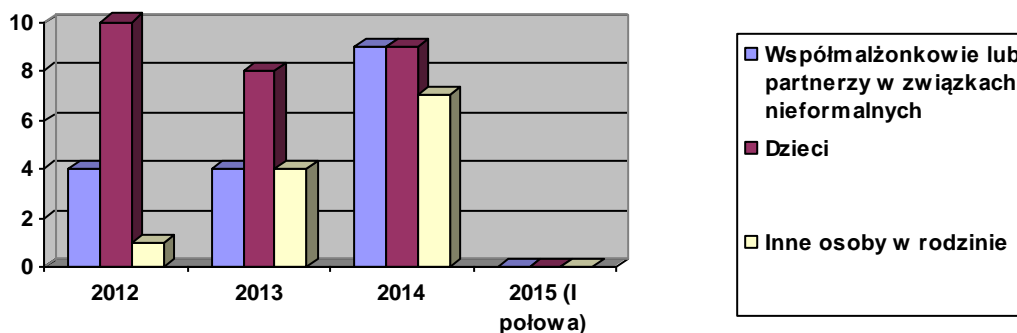

Tabela 13. Liczba osób korzystających z całodobowego schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie

Liczba osób korzystających z całodobowego schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie				
	2012	2013	2014	2015 I połowa
Współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych	4	4	9	0
Dzieci	10	8	9	0
Inne osoby w rodzinie	1	4	7	0
Razem	15	16	25	0

W latach 2012- 2015 Ośrodek zapewnił schronienie 56 osobom. Tabela przedstawia podział klientów korzystających z całodobowego schronienia ze względu na strukturę rodzinną w przeciągu czterech ostatnich lat.

Wykres 10. Liczba osób korzystających z całodobowego schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie

Tabela 14. Liczba osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie

Liczba osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kolnie				
	2012	2013	2014	2015 I połowa
Prawne	197	170	63	102
Psychologiczne	47	73	40	24
Rodzinne	590	213	57	49
RAZEM	834	456	160	175

Na specjalistyczne poradnictwo w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie składa się pomoc psychologa, prawnika, psychologa, specjalistów pracy z rodziną oraz interwencja kryzysowa.

Tabela 15. Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie					
	2012	2013	2014	2015 (I połowa)	RAZEM
Liczba edycji programu	2	1	1	0	4
Liczba uczestników	19	6	6	0	31
Liczba osób, które ukończyły program	9	4	3	0	16

By móc skutecznie eliminować zjawisko przemocy w rodzinie, należy pomocą objąć nie tylko osoby doznające przemocy, ale również osoby stosujące przemoc. W związku z tym w powiecie kolneńskim organizowany jest program korekcyjno – edukacyjny dla sprawców przemocy w rodzinie. Z danych zawartych w tabeli 15 wynika, iż w latach 2012 – 2015 odbyły się 4 edycje programu, w których udział wzięło 31 uczestników, z czego 16 ukończyło program.

Problem przemocy w rodzinie jest poważnym problemem i wymaga współpracy wielu podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Bardzo ważna jest profilaktyka, czyli chociażby prowadzenie programów profilaktyczno – edukacyjnych, kampanii społecznych, które mają zwiększyć świadomość społeczności na temat zjawiska przemocy.

V. Cele, założenia oraz adresaci programu

Naczelnym celem Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2021 jest **zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie powiatu kolneńskiego.**

Z powyższego celu głównego wynikają następujące **cele szczegółowe:**

1. zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
3. zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
4. zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Dążąc do zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, aby zrealizować cele ustawowe, w tym cele zawarte w Programie, określone zostały obszary oraz kierunki działań, a także grupy adresatów Programu:

- 1. Profilaktyka i edukacja społeczna** - obszar ten kierowany jest do ogółu społeczeństwa, zwłaszcza do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.
- 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie** – obszar ten kierowany do osób doznających przemocy w rodzinie.

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie – obszar ten kierowany jest do osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również do służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.

4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – obszar ten kierowany jest do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VI. Obszary, kierunki działań oraz wskaźniki realizacji programu

Obszar 1. Profilaktyka i edukacja społeczna.

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

L.p.	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy, podmioty zaangażowane	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy w rodzinie.	Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze powiatu.	PCPR we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2016 - 2020	Liczba opracowanych diagnoz
2.	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie; zmiana postrzegania przez społeczeństwo problemu przemocy w rodzinie.	Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które: - obalają mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie, usprawiedliwiające jej stosowanie, - opisują mechanizmy przemocy w rodzinie oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania, - promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę,	PCPR we współpracy z mediami, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2016 - 2020	Liczba lokalnych kampanii społecznych

		- promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc.			
		Współpraca pomiędzy organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich.	PCPR we współpracy z organizacjami z kościołami oraz pozarządowymi	2016 - 2020	Liczba podjętych inicjatyw
3.	Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych.	Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych	PCPR we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2016-2020	1. Liczba opracowanych programów 2. Liczba zrealizowanych programów 3. Liczba uczestników programów

		przemocą w rodzinie.			
4.	Realizacja programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.	Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.	PCPR	2016-2020	Liczba opracowanych programów

Obszar 2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

L.p.	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy, podmioty zaangażowane	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz wypracowanie zasad współpracy.	Rozbudowa sieci i poszerzenie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, w tym: - punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, - ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, - specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, - ośrodków interwencji kryzysowej, - innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	Starostwo Powiatowe, PCPR	2016 - 2020	1.Liczba utworzonych placówek w danym roku 2. Zakres i rodzaj świadczonych usług 3. Liczba osób korzystających z oferty placówek
		Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom	Starostwo Powiatowe, PCPR	2016 - 2020	Liczba zleczanych lub wspólnie realizowanych projektów

		dotkniętym przemocą w rodzinie.			
2.	Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.	PCPR we współpracy z mediami o zasięgu lokalnym, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2016 - 2020	1. Liczba opracowanych i upowszechnionych materiałów informacyjnych 2. Liczba lokalnych kampanii społecznych
		Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie.	PCPR we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2016 - 2020	1. Liczba zajęć dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie 2. Liczba osób uczestniczących w zajęciach
3.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc całodobowych w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej.	PCPR	2016-2020	1. Liczba powiatowych ośrodków wsparcia i ośrodków interwencji kryzysowej 2. Liczba miejsc w ww. ośrodkach 3. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w ww. ośrodkach
		Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	Starostwo Powiatowe PCPR we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2016-2020	1. Liczba lokalnych telefonów 2. Czas dostępności telefonu
		Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o	PCPR, Rodziny zastępcze,	2016-2020	1. Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego

		przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.			zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie
		Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	PCPR	2016-2020	1. Liczba programów terapeutycznych 2. Liczba osób uczestniczących w programie terapeutycznym 3. Liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne 4. Liczba grup terapeutycznych 5. Liczba grup wsparcia
4.	Monitoring skuteczności działań pomocowych.	Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą.	PCPR we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2016-2020	Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie

Obszar 3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

L.p.	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy, podmioty zaangażowane	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe, a także podmioty oraz organizacje pozarządowe, a także wypracowanie zasad współpracy pomiędzy	Ewidencjonowanie podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie, a w szczególności realizujących programy korekcyjno-edukacyjne.	PCPR	2016 - 2020	1. Corocznie aktualizowana na stronie internetowej PCPR baza teled adresowa 2. Liczba informatorów zawierających dane teled adresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych

	tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi.	Przesyłanie zaktualizowanych informatorów powiatu, o których mowa powyżej właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowych/ miejskich Policji oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom do dnia 15 lipca każdego kolejnego roku.	PCPR	2016 - 2020	Przekazanie ww. podmiotom aktualnego informatora
2.	Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie.	Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	PCPR we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2016 - 2020	1. Liczba sporządzonych Niebieskich Kart 2. Liczba rodzin objętych procedurą Niebieska Karta
		Aktywność i współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie.	Instytucje działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	2016 - 2020	Liczba przekazanych informacji o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przestępstwo
3.	Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy w rodzinie	Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w warunkach wolnościowych i w jednostkach penitencjarnych.	PCPR	2016-2020	Liczba edycji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych
		Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc w rodzinie w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	PCPR	2016-2020	1. Liczba podmiotów realizujących programy 2. Liczba uczestników 3. Liczba osób, które ukończyły programy
		Badanie skuteczności programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez	PCPR	2016-2020	Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu

		monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego.			programu powróciły do zachowań przemocowych w rodzinie
4.	Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań.	Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	PCPR	2016-2020	1. Liczba programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie 2. Liczba uczestników 3. Liczba osób, które ukończyły programy
		Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	PCPR	2016-2020	Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programów powróciły do zachowań przemocowych w rodzinie

Obszar 4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Cel: Podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

L.p.	Kierunki działań	Rodzaje działań	Realizatorzy, podmioty zaangażowane	Termin realizacji	Wskaźniki
1.	Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia.	PCPR	2016 - 2020	Liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa, wsparcia psychologicznego i superwizji

VII. Przewidywane efekty realizacji programu ora zasady finansowania i monitorowania

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym przemocą poprzez:

1. Wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
2. Podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:
  - a) zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
  - b) zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy.
3. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą, w tym:
  - a) udzielenie profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i osobom stosującym przemoc w rodzinie,
  - b) zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,
  - c) zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą.
4. Podniesienie jakości udzielanej pomocy, w tym:
  - a) podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
  - b) zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
  - c) wzrost liczby osób profesjonalnie zajmujących się świadczeniem usług na rzecz osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc w rodzinie.

5. Zacieśnienie systemu współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Działania zawarte w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie finansowane będą ze środków budżetu państwa, środków własnych powiatu oraz dotacji celowych-środków pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

Monitorowanie i ewaluacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 odbywać się będzie na podstawie sporządzonej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy zbieranych informacji nt. realizacji działań ujętych w Programie. Informacje te będą przedkładane Radzie Powiatu i Zarządowi Powiatu w corocznym sprawozdaniu dotyczącym działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie.